



EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Mødedokument

16.1.2012

B7-0010/2012

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af forespørgsler til mundtlig besvarelse B7-0021/2012, B7-0675/2011 og B7-0676/2011

jf. forretningsordenens artikel 115, stk. 5,

om skævheder i fødevareforsyningskæden (2011/2904(RSP))

Paolo De Castro, Luis Manuel Capoulas Santos, Luís Paulo Alves
for S&D-Gruppen

RE\889249DA.doc

PE479.447v01-00

DA

Forenet i mangfoldighed

DA

**Europa-Parlamentets beslutning om skævheder i fødevareforsyningskæden
(2011/2904(RSP))**

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sin beslutning af 8. juli 2010 om fremtiden for den fælles landbrugspolitik efter 2013¹, sin beslutning af 18. januar 2011 om anerkendelse af landbruget som en strategisk sektor i forbindelse med fødevaresikkerhed² og sin beslutning af 23. juni 2011 om den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020: Morgendagens udfordringer: fødevarer, naturressourcer og landområder³,
 - der henviser til Kommissionens meddelelse "En bedre fungerende fødevareforsyningskæde i Europa" (KOM(2009)0591) og de forskellige arbejdsdokumenter, der er vedlagt denne meddelelse, og til sin beslutning af 7. september 2010 om rimelige indkomster for landbrugere: En bedre fungerende fødevareforsyningskæde i Europa⁴,
 - der henviser til Kommissionens afgørelse af 30. juli 2010 om oprettelse af Forummet på Højt Plan for en Bedre Fungerende Fødevareforsyningskæde (2010/C 210/03),
 - der henviser til de endelige henstillinger af 17. marts 2009 fra Gruppen på Højt Plan om Fødevareindustriens Konkurrenceevne og Rådets konklusioner af 29. marts 2010 om en bedre fungerende fødevareforsyningskæde i Europa,
 - der henviser til Eurostat-data om prisindeks for landbrugets produktionsmidler (input-omkostninger) og prisindeks for landbrugsprodukter (output-priser)⁵,
 - der henviser til sin erklæring af 19. februar 2008 om undersøgelse af og indgreb over for magtmisbrug udøvet af store supermarkeder i Den Europæiske Union⁶, og sin beslutning af 26. marts 2009 om fødevarerpriser i Europa⁷,
 - der henviser til Det Fælles Forskningscenters rapport fra 2008: "Low input farming systems: an opportunity to develop sustainable agriculture",
 - der henviser til forretningsordenens artikel 115, stk. 5, og artikel 110, stk. 2,
- A. der henviser til, at Kommissionens meddelelse om en bedre fungerende fødevareforsyningskæde i Europa (KOM(2009)0591) peger på alvorlige ubalancer i forhandlingspositionen, som giver sig udslag i urimelige handelspraksisser, såsom sene

¹ Vedtagne tekster, P7_TA(2010)0286.

² Vedtagne tekster, P7_TA(2011)0006.

³ Vedtagne tekster, P7_TA(2011)0297.

⁴ Vedtagne tekster, P7_TA(2010)0302.

⁵ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/data/database>.

⁶ Vedtagne tekster, P6_TA(2008)0054.

⁷ Vedtagne tekster, P6_TA(2009)0191.

betalinger, ensidige kontraktændringer, urimelige kontraktvilkår, begrænset markedsadgang, manglende oplysninger om prisdannelse, ulige fordeling af bruttoavancer i fødevarekæden, leverandørers eller køberes misbrug af markedsstyrke, såsom bl.a. karteller, bindende videresalgspriser og indkøbsalliancer;

- B. der henviser til, at omfanget af koncentration af meget store detailhandlere i EU er til skade for producenter og andre leverandører, idet det medfører voksende ubalancer i magtfordelingen mellem kontraherende parter; der henviser til, at der sker en progressiv reduktion af forhandlingspositionen for landbrugsproducenter og agroindustrier i forhold til den magt, som disse store grupper besidder til at fastlægge prisniveauet langs værdikæden – fra primærproduktionen, gennem forarbejdelse til den endelige forbruger;
- C. der henviser til, at ligevægt i handelsforbindelserne ikke kun ville forbedre fødevareforsyningskædens virkemåde, men gennem øget konkurrenceevne i sidste ende også ville komme forbrugerne til gode;
- D. der henviser til, at store udsving i priserne for landbrugsvarer og for landbrugsbedriftenes input har øget usikkerheden omkring såvel indtægterne inden for landbruget som landbrugernes langsigtede investeringer;
- E. der henviser til, at stigningen i produktionsomkostninger og den manglende mulighed for at opveje disse omkostninger langs fødevaredistributionskæden på kort sigt kan true landbrugsbedriftenes overlevelse og dermed svække produktionspotentialet i medlemsstaterne og forværre problemerne med handelsbalancen, importniveauet, prisudsvingene og afhængigheden af eksterne markeder;
- F. der henviser til, at konkurrencemyndighederne i en række medlemsstater har peget på, at der er fire nøgleområder, hvor skævhederne i fødevareforsyningskæden er særlig følsomme: ensidig fastsættelse af kontraktvilkår; rabatpraksisser, sanktioner og betalingsvilkår;
- G. der henviser til, at udbredelsen af urimelig handelspraksis i dag underminerer landbrugernes evne til at investere og innovere (navnlig i grøn teknologi, afbødning af klimaforandringer samt vedvarende energikilder, mens landbrugerne er forpligtet til at leve op til høje miljøstandarder, som vil blive endnu strengere under den fælles landbrugspolitik efter 2013);
- H. der henviser til Kommissionens meddelelse af 28. oktober 2009, der anbefaler at omstruktureringen og konsolideringen af landbrugssektoren fremmes og lettes gennem støtte til oprettelse af frivillige landbrugsproducentorganisationer;
- I. der henviser til, at forbrugeren også berøres negativt af sådanne praksisser, eftersom den omstændighed, at der betales lave priser til producenten eller andre leverandører ikke resulterer i, at prisen bliver lavere for forbrugeren;
- 1. understreger, at skævhedsproblemet i fødevareforsyningskæden har en klar EU-dimension, hvilket fordrer en specifik EU-baseret løsning i betragtning af landbrugsfødevarekædens strategiske betydning for Unionen; minder om, at fødevareforsyningskæden, landbruget, landbrugsfødevareindustrien og -distributionen

udgør 7 % af den samlede beskæftigelse i EU og er 1400 mia. EUR værd årligt – et større tal end for nogen anden produktionssektor i EU;

2. opfordrer Kommissionen til at foreslå solid fællesskabslovgivning – uden at forvrænge de velfungerende markeder – med henblik på at forbedre forholdene mellem producenter, leverandører og distributører af fødevarer og til at sikre grundig anvendelse af de regler, der allerede er i kraft, ikke mindst fordi Eurostats seneste tal for indkomst i landbruget viser, at der siden 2009 er sket et fald på 11,6 % i landbrugsbedrifters indkomst på EU-niveau, mens de samlede input-omkostninger for EU-landbrugere gennemsnitligt steg med næsten 40 % mellem 2000 og 2010;
3. fastholder, at medlemsstaterne bør spille en aktiv rolle i etableringen af høringsfora med ordentlig repræsentation af aktørerne langs fødevarekæden, således at dialogen fremmes og der opstilles retningslinjer til frembringelse af mere rimelige og afbalancerede forhold; minder om, at sådanne officielle høringer bidrager til at beskytte producenterne og leverandørerne og til at undgå gengældelsesforanstaltninger fra distributionssektorens side;
4. opfordrer de nationale og europæiske konkurrencemyndigheder og andre regulerende myndigheder, der er involveret i produktion og handel, til at gribe ind over for dominerende grossisters og detailhandlers urimelige køberpraksis, der systematisk bringer landbrugere i en meget ulige forhandlingsposition;
5. glæder sig over Kommissionens henstilling vedrørende medlemsstaternes samarbejde om udveksling af bedste praksis om kontraktpraksis og forberedelsen af et sæt standardkontrakter;
6. opfordrer til, at der etableres et netværk til at fore effektiv kontrol med disse praksisser ved hjælp af administrative eller retslige metoder, et system til evaluering og overvågning forvaltet af medlemsstaterne og samordnet af Kommissionen med etablering af afskrækkende sanktioner, der skal finde virkningsfuld og rettidig anvendelse;
7. opfordrer, for så vidt angår kontraktforhold og urimelige forretningsmetoder, til en styrkelse af metoderne til at sikre, at betalingsfrister overholdes og, om nødvendigt, at der opstilles nye instrumenter til minimering og harmonisering på EU-niveau af den tid, der går mellem levering og leverandørens faktiske modtagelse af betaling; understreger i denne forbindelse, at der er et presserende behov for at løse de uacceptable problemer, som producenterne står over for med letforgængelige produkter med kort tid på hylden, idet disse varer sælges hurtigt i supermarkederne, mens producenterne først modtager betaling mange måneder senere, således at de i alvorlig grad mangler likvid kapital;
8. opfordrer Kommissionen til at forbedre prisovervågningsværktøjet for europæiske fødevarer og udvikle brugervenlige, gennemsigtige og flersprogede grænseflader, således at forbrugere og interesserede parter kan sammenligne priser på basisfødevarer inden for visse medlemsstater og mellem forskellige medlemsstater for hvert led i fødevareforsyningskæden,
9. noterer sig foranstaltningerne i Kommissionens udkast til forslag vedrørende reformen af den fælles landbrugspolitik, som har til formål at styrke landbrugernes position i

fødevarerforsyningskæden ved at støtte producentorganisationer og tværgående brancheorganisationer og ved at fremme korte kæder mellem producenter og forbrugere, såsom markeder til lokale produkter; er af den overbevisning, at en styrkelse af landbrugernes position vil hjælpe dem til at få en mere rimelig del af merværdien;

10. opfordrer Kommissionen til at skabe et nyt forhold mellem konkurrencebestemmelserne og den fælles landbrugspolitik med henblik på at give landbrugere og deres brancheorganisationer en række redskaber, der gør det muligt at forbedre deres forhandlingsposition; opfordrer til at ændre gældende EU-konkurrenceret og således tage større hensyn til den vertikale koncentrations skadelige virkninger på hele fødevarerforsyningskæden i stedet for udelukkende at fokusere på forskellige virksomheders relative position på markedet og på konkurrenceforvridning baseret udelukkende på de skadelige virkninger på forbrugerne;
11. understreger, at der er behov for tværeuropæiske foranstaltninger for at opnå en vis grad af samarbejde og harmonisering på det indre marked; bemærker, at der allerede er truffet forskellige nationale initiativer og foranstaltninger på nationalt plan med henblik på at håndtere spørgsmål om forhandlingsposition og urimelig praksis (nogle lande har indført adfærdskodekser, mens andre har vedtaget love, der forbyder urimelig praksis);
12. opfordrer Kommissionen til at foretage en tilbundsgående undersøgelse af forskellene mellem de 27 nationale konkurrencemyndigheders og konkurrencepolitikkers tilgange og til at fremme løsninger, der inddrager alle parter i fødevarerproduktionskæden, og som forhindrer, at én eller blot nogle få dele af input- eller outputkæden indtager dominerende stillinger, hvilket ofte sker på landbrugsproducenternes bekostning;
13. insisterer på, at der indføres et system af sanktioner, som skal finde anvendelse i forbindelse med misbrug, og som skal stå i et rimeligt forhold til den finansielle og kommercielle skade, som aktørerne i fødevarerforsyningskæden har lidt, og skal administreres så hurtigt, at de får en yderst afskrækkende virkning; foreslår, at medlemsstaterne indfører krav om effektive klagemekanismer ledsaget af sanktioner, hvor skadelidte kan fremsætte en klage uden at frygte at miste den foreliggende kontrakt;
14. mener, at løsningen på at tackle ubalancerne i fødevarerforsyningskæden skal findes i et nyt rammeprogram, som kombinerer regulering, ændringer i konkurrenceretten og mere horisontal lovgivning sammenholdt med gældende og nye, frivillige selvregulerende aftaler; fastholder, at medlemsstaterne bør fremme udviklingen af bedste praksis og/eller adfærdskodekser i samarbejde med alle aktører gennem inddragelse af producenterne, industrien, leverandørerne, detailhandlerne og forbrugerrepræsentanterne og dermed udnytte de eksisterende synergier mest muligt;
15. mener, at man bør prioritere gennemførelsen af en oplysningskampagne på EU-plan, som skal oplyse landbrugere om deres kontraktlige rettigheder og informere dem om de mest anvendte ulovlige og urimelige kontraktmæssige og kommercielle misbrugspraksisser;
16. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.